

miljöpartiet de gröna

STOCKHOLMS STAD
Kommunstyrelsen
Registraturet

Ink. 2013 -01- 28

2013-01-28

Dnr: 331-154/2013

Åsa Jernberg (MP)
Martin Michel (MP)

Motion av Åsa Jernberg (MP) och Martin Michel (MP) om att stötta ^{ndet} och utveckla ^{-ndet av} det arbetsintegrerande sociala företagandet

Stockholm behöver en dynamisk arbetsmarknad som förmår skapa meningsfulla arbeten och sysselsättning för personer med olika förutsättningar, kompetenser, erfarenheter och mål. De mänskliga och ekonomiska följderna av en arbetsmarknad som utestänger människor är inte acceptabla. Stockholms län har i jämförelse med övriga landet en relativt låg arbetslöshet, ändå är den alldeles för hög när 6,9 % i länet är arbetslösa.¹ Liksom i övriga landet är arbetslösheten till stora delar strukturell där omfattande grupper av människor står helt utanför arbetsmarknaden oavsett konjunkturläge. Öppenhet inför olika alternativa lösningar krävs för att möta utmaningarna.

En av lösningarna är att stimulera och utveckla det arbetsintegrerande sociala företagandet. Under lång tid har eldsjälar startat och drivit arbetsintegrerande sociala företag och på sätt ofta framgångsrikt vidgat arbetsmarknaden. Det är dags att dessa initiativ ges politiskt stöd och ökade möjligheter att spela en reell roll.

Arbetsintegrerande sociala företag utgör en delmängd av den sociala ekonomin. En svensk definition av social ekonomi som ofta används är: "Med social ekonomi avses organiserade verksamheter som primärt har samhällseliga ändamål, bygger på demokratiska värderingar och är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn. Dessa sociala och ekonomiska verksamheter bedrivs huvudsakligen i föreningar, kooperativ, stiftelser och liknande sammanslutningar. Verksamheten inom den sociala ekonomin har allmännyttan eller medlemsnytta, inte vinstintresse, som främsta drivkraft."² De arbetsintegrerande sociala företagen brukar i korthet beskrivas på följande sätt:

- De har som övergripande mål att i arbetsliv och samhälle integrera människor som har stora utmaningar att få och/eller behålla ett arbete
- De skapar delaktighet för medarbetarna genom till exempel ägande, medbestämmande och empowerment (makt att själv kunna påverka sin situation)
- I huvudsak återinvesterar de sina vinster i egna eller liknande verksamheter
- De är organisatoriskt fristående från offentlig verksamhet³

De arbetsintegrerade sociala företagen liknar i stort andra företag; liksom andra företag säljer de varor och tjänster och har kunder. I Sverige finns det idag cirka 270 arbetsintegrerande sociala företag verksamma inom många olika branscher. De vanligaste är butik/försäljning, hotell/restaurang/konferens, hushållsnära tjänster/social verksamhet samt bygg/fastighetsskötsel. 9000 personer är sysselsatta i arbetsintegrerande sociala företag, 2500 som anställda och 6500 som deltagare. Under de senaste fyra åren har det skett en fördubbling av de arbetsintegrerande sociala

¹ Arbetsmarknadsläget i Stockholms län september 2012, Arbetsförmedlingen.

² Social ekonomi – en tredje sektor för välfärd, demokrati och tillväxt, Regeringens arbetsgrupp för den sociala ekonomin 1999.

³ Handlingsplan för fler och växande arbetsintegrerande sociala företag, Regeringen, april 2010.

företagen och utvecklingspotentialen är stor. I Stockholm finns det cirka 40 arbetsintegrerande sociala företag, varav några är Blå vägen, Situation Sthlm och Livstycket.⁴ Det finns också olika aktörer, exempelvis Coompanion, som verkar för att utveckla det arbetsintegrerande sociala företagandet.

Företagare, anställda och deltagare som vi har mött i Stockholm vittnar om behovet av nya lösningar på den svenska arbetsmarknaden. I de arbetsintegrerande sociala företagen skapas arbete, sysselsättning, varor, tjänster och nytta av och för människor som samhället i övrigt ofta dömt ut. På så sätt bidrar företagen till en öppnare arbetsmarknad som ger fler människor chansen att få vara en del av ett sammanhang och bidra till samhället.

Olika aktörer vittnar samtidigt om en rad utmaningar för de arbetsintegrerande sociala företagen. Dessa utmaningar kan grovt ringas in i tre områden:

Offentlig upphandling – upphandlingar tillämpas ofta på ett sådant sätt att det är svårt för de arbetsintegrerande sociala företagen att delta och konkurrera. Upphandlingarna är ofta för stora och de offentliga aktörerna lever inte i särskilt stor utsträckning upp till Lagen om offentlig upphandling (LOU) uppmaning att miljö- och sociala krav bör ställas. Inom främst det sociala området har arbetsintegrerande sociala företag flera konkurrensfördelar gentemot andra företag, till exempel att de återinvesterar sin vinst i den egna verksamheten samt bidrar till en mer inkluderande arbetsmarknad.

Stockholms stad har överenskommit med den idéburna sektorn om fortsatt dialog. Vi vill gå längre. Staden bör ha som tydlig ambition att öka sin upphandling av tjänster från den idéburna sektorn inklusive arbetsintegrerande sociala företag. De arbetsintegrerande sociala företagen ska behandlas som en part jämlik med andra företag som deltar i upphandlingsprocesser.

Finansiering – det är svårt att hitta finansieringsmöjligheter både till uppstart och till drift av arbetsintegrerande sociala företag, bland annat på grund av att det kan vara omöjligt att få banklån. För att stimulera det arbetsintegrerande sociala företagandet bör finansieringsmöjligheterna öka. Ett exempel på stimulans kan vara att inrätta en investeringsfond att söka medel från. Detta är även viktigt för att stödja företagande i staden generellt. Andra exempel skulle kunna vara att införa system för kreditgarantier.

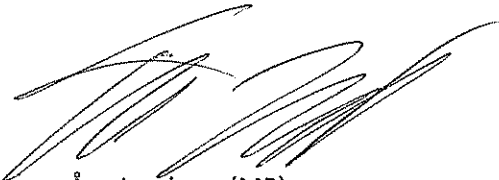
Kunskap och stöd – de arbetsintegrerande sociala företagen har själva en kunskapsbrist då de som driver företagen ofta saknar erfarenhet av företagande och affärsmässighet. De uppger också svårigheter att navigera i regelsystemet. Dessutom har det omgivande samhället en låg kännedom om vad de arbetsintegrerande sociala företagen gör samt vilka möjligheter som finns förknippade med det sociala företagandet.

Inom dessa tre områden finns det möjlighet för Stockholms stad att göra skillnad och underlätta för de arbetsintegrerande sociala företagen att växa och bli fler. Fler arbetsintegrerande sociala företag kan skapa nya jobb, rehabilitera människor och ge människor som länge varit inaktiva en meningsfull sysselsättning, bland andra långtidsarbetslösa, långtidssjuka och personer med funktionsnedsättning. Företagen kan bidra till att stärka människors självkänsla och frigöra deras kreativitet. De kan vara en av flera vägar till att bryta den strukturella arbetslösheten. Om vi vill ha en inkluderande arbetsmarknad kräver det att vi skapar fler jobb och alternativa vägar till arbete.

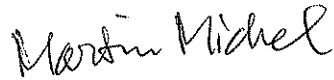
Vi föreslår därför kommunfullmäktige besluta

⁴ Källor; Tillväxtverket, Skoopi och Sofisam.

- Att utforma stadens arbete med upphandling på sådant sätt att sociala krav ställs i alla fall där det är möjligt
- Att när det är lämpligt dela upp stadens upphandlingar i mindre delar för att möjliggöra för mindre aktörer att delta och även se över möjligheten till längre kontraktstider
- Att uppdra åt stadsledningskontoret att ta fram förslag på finansieringsmöjligheter för de arbetsintegrerande sociala företagen, lösningar som ska beaktas är bland annat stöd genom kreditgarantier respektive inrättandet av en investeringsfond
- Att säkerställa att de arbetsintegrerande sociala företagen får kompetensutveckling, stöd och rådgivning samt höja medvetenheten inom staden om vad arbetsintegrerande socialt företagande är
- Att ta fram en kommunal policy och utvecklingsplan för den sociala ekonomin i staden, inklusive de arbetsintegrerande sociala företagen

Åsa Jernberg (MP)

Martin Michel (MP)

